

19. 3. 2019

Sporočilo za javnost

Bolj pripravljeni na sušo

Od kriznega upravljanja k upravljanju s tveganji

Ljubljana 19. 3. 2019. V okviru projekta DriDanube - Tveganje za sušo v Podonavju - ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za okolje, je danes potekal zaključni Nacionalni seminar o suši. Sporočilo seminarja je: Kljub ponavljajočim se sušam in povzročeni škodi se sušo še vedno dojema kot redek in manj pomemben pojav. Zato nanjo niso dovolj pozorni niti politika in vladne službe, niti državljani. Glede na izkušnje lahko rečemo, da na pojav naslednje suše nismo dobro pripravljeni. V Sloveniji je za sušo - podobno kot za druge, na vodo vezane naravne nesreče - za preventivo namenjeno 10 % sredstev, 90 % pa odpravljanju posledic. Čas je, da namesto beleženja nastale škode, naredimo načrt, kako bi preprečili škodo, ali jo vsaj omilili.

Seminar je sklepno dejanje dvoipolletnega dela. Podobni seminarji se bodo odvijali v vseh desetih državah, ki sodelujejo v projektu (Češka, Slovaška, Avstrija, Madžarska, Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Romunija, Srbija, Črna Gora).

Na seminarju smo udeležencem (Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Uprava za zaščito in reševanje, Kmetijsko gospodarske zbornica, Ministrstvo za gospodarstvo, Kmetijski inštitut, Direkcija za vode, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za zunanje zadeve, Gozdarski inštitut), ki so tudi potencialni uporabniki produktov, razvitih v projektu, predstavili rezultate projekta in jih vključili v razpravo o uporabnosti teh orodij pri njihovem delu ter skušali zagotoviti trajno uporabnost rezultatov in razvitih orodij po koncu projekta.

Motiv za sodelovanje v projektu

Suše in pomanjkanje vode so pogosto prizadele Podonavje in imajo velik vpliv na gospodarstvo ter blaginjo prebivalstva. Zadnja leta so suše prizadele regijo v letih 2003, 2007, 2011/12, 2015, 2017 in 2018, kar kaže na to, da sušni ekstremi postajajo stalnica na tem območju.

V Sloveniji suše najpogosteje prizadenejo njen vzhodni, južni in jugozahodni del, v zadnjih šestih letih pa so kar tri suše presegle mejo za razglasitev naravne nesreče. Leta 2012 je kmetijska suša najbolj prizadela jugozahodno in jugovzhodno Slovenijo ter povzročila v kmetijstvu za 56 mio € škode. Leta 2013 nas je zajela še obsežnejša suša, ki je prizadela večino Slovenije ter povzročila za 106 mio € škode. Z intenzivno sušo se je Slovenija soočila tudi v letu 2017, ko je škoda v kmetijstvu preseгла 65 mio €.

V svetu je delež sredstev, namenjen upravljanju s sušo, okrog 10 % sredstev, 90 % pa odpravljanju posledic. Ameriška zvezna agencija za upravljanje naravnih nesreč ocenjuje, da bi ZDA za 1 USD, vložen v upravljanje tveganja za sušo, prihranile vsaj 2 USD pri škodah in stroških zaradi naravnih nesreč (Logar in van den Bergh 2013).

Partnerji projekta DriDanube verjamemo, da je posledice suše možno omiliti s pripravljenostjo nanje, večjo vključenostjo družbe ter urejenim sodelovanjem odgovornih služb in političnih odločevalcev na

državni in regionalni ravni. Z rezultati projekta želimo pomagati vsem, ki so vključeni v upravljanje suše, saj bi se le-ti zaradi izboljšane sledenja suše lahko hitreje odzvali, začeli prej ukrepati, z uresničenjem predlaganih ukrepov pa bi bili boljše pripravljeni na prihodnje suše.

Prispevek projekta DriDanube

- **Sušni uporabniški servis**

Gre za spletno orodje, v katerem so vključeni sušni kazalci, prek katerih lahko spremljamo vlažnost tal in vegetacije na dnevni, tedenski oz. 10-dnevni skali. Vključeni sušni kazalci temeljijo na podatkih satelitskega zaznavanja vlažnosti tal in različnih modelskih produktov.

- **Skupna metodologija za oceno tveganja in posledic suše**

Ocenjevanje tveganja za sušo in spremljanje njenih posledic je bilo večinoma nepopolno in med državami Podonavja neusklajeno. Po zgledu češke metodologije za oceno posledic suše so se med projektom v vseh sodelujočih državah vzpostavile mreže terenskih poročevalcev, ki tedensko sporočajo o stanju na terenu. Skupno je v regiji Podonavja trenutno nekaj več kot 1000 poročevalcev, v Sloveniji pa nekaj več kot 60. Podatki poročevalcev omogočajo neposreden vpogled v stanje preskrbljenosti površinskega sloja tal in vegetacije z vodo, hkrati pa dopolnjujejo informacijo, ki jo dajejo podatki daljinskega zaznavanja in že obstoječe meritve. Podatki poročevalcev so združeni in prikazani na kartah, ki so vključene v Sušni uporabniški servis. V projektu je bila razvita tudi enotna metodologija za oceno tveganja suše, ki omogoča poenoten pogled na tveganje za pojav suše in izgubo pridelka v sodelujočih državah.

- **Strategija odziva na sušo, ki temelji na proaktivnem pristopu v regiji**

Strategija s podanimi smernicami in okvirnim načrtom optimalnega upravljanja stremi k premostitvi ovir v procesu upravljanja s sušami in tako izboljšuje odzivanje na sušo v regiji Podonavja.

Zaključki razprave seminarja bodo dopolnili projektne rezultate, ki bodo predstavljeni na zaključni konferenci projekta DriDanube, ki bo potekala 7. in 8. maja 2019 na Dunaju.

[Projekt DriDanube](#) sofinancirata Transnacionalni program Interreg Podonavje 2014–2020 in Republika Slovenija.

[DRIDANUBE Drought Risk in the Danube Region](#)
[The Danube Transnational Programme](#)